

STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Råudkast: Fagplan for samfunds-fag

September 2025

Børne- og Undervisningsministeriet

Indhold

Folkeskolens formål	3
Fagets formål	4
Fagets karakter	5
Fagets indhold	6
Undervisning og evaluering	10

Om rådkast til fagplaner (september 2025)

21 fagudvalg skriver udkast til folkeskolens fagplaner i perioden 2024-2027. Udkastene bliver offentliggjort undervejs i udviklingsprocessen, og dermed før de er færdige, så blandt andre lærere og fag- og videnspersoner over hele landet kan læse med, give feedback og bidrage til at kvalificere udkastene.

Denne version af fagplanen er første udkast (kaldet rådkast). Rådkastet giver et billede af den foreløbige fagplan og indeholder fagudvalgets foreløbige forventninger og skitse til fagplanens indhold, hvor der særligt er fokus på det foreløbige indhold til afsnittet 'Fagets indhold'.

I efteråret 2025 skal cirka 140 skoler i et udviklingsprogram drøfte om rådkast til fagplaner giver mening for lærerne som et nyt format, og om det foreløbige indhold er til at forstå. På baggrund af feedback fra blandt andet skolerne, videreudvikler fagudvalgene fagplanerne og udarbejder andet udkast, som skolerne i 2026 skal afprøve i undervisningen sammen med eleverne. Derefter udarbejder fagudvalgene endelige udkast til fagplaner, som træder i kraft i skoleåret 2027/2028.

Læs mere på uvm.dk/fagfornyelsen.

Folkeskolens formål

§ 1. Folkeskolen skal i samarbejde med forældrene give eleverne kundskaber og færdigheder, der: forbereder dem til videre uddannelse og giver dem lyst til at lære mere, gør dem fortrolige med dansk kultur og historie, giver dem forståelse for andre lande og kulturer, bidrager til deres forståelse for menneskets samspil med naturen og fremmer den enkelte elevs alsidige udvikling.

Stk. 2. Folkeskolen skal udvikle arbejdsmetoder og skabe rammer for oplevelse, fordybelse og virkelyst, så eleverne udvikler erkendelse og fantasi og får tillid til egne muligheder og baggrund for at tage stilling og handle.

Stk. 3. Folkeskolen skal forberede eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Skolens virke skal derfor være præget af åndsfrihed, ligeværd og demokrati.

Fagets formål

Stk. 1.

Eleverne skal i faget samfundsfag opnå kundskaber og færdigheder, så de kan tage reflekteret stilling til samfundet og dets udvikling. Faget bidrager til, at eleverne udvikler kritisk tænkning og et værdigrundlag, så de kan deltage kvalificeret, engageret og ligeværdigt i et demokratisk samfund. Eleverne lærer at handle ansvarligt, individuelt og i samarbejde med andre.

Stk. 2.

Undervisningen skal være præget af faglig viden og fordybelse og en nysgerrig og kritisk undersøgende tilgang til samfundet, hvor der inddrages forskellige interesser og synspunkter. Med udgangspunkt i faktuel viden om samfundsforhold arbejder eleverne med at undersøge problemstillinger, hvor de anvender faglige perspektiver og begreber fra politik, økonomi og sociologi for at give en faglig vurdering. Dette understøtter, sammen med samtaler og arbejdet med værdispørgsmål, elevernes egen stillingtagen til samfundsspørgsmål. Desuden arbejdes der med, hvordan eleverne selv kan deltage demokratisk og påvirke samfundsforhold. I samfundsfagsundervisningen skal eleverne erfare, at deres deltagelse er værdifuld, og at de kan bidrage til fællesskabet. De skal opleve værdien af at lytte til og respektere andres holdninger og værdier.

Stk. 3.

Faget samfundsfag bidrager til, at eleverne udvikler tillid til egne muligheder, engagement og viden, så de kan deltage og være med til at påvirke samfundets udvikling. Samfundsfag giver viden om, hvordan hverdagslivet kan forstås i et samfundsmæssigt perspektiv. Faget giver en forståelse af samfundsmæssige sammenhænge ud fra forskellige faglige og politiske perspektiver på et lokalt, nationalt, europæisk og globalt plan.

Fagets karakter

Med udgangspunkt i samfundsmæssige problemstillinger, og elevernes egne erfaringer, forbinder samfundsfag viden, begreber og metoder fra tre forskellige videnskabsfag: politik, økonomi og sociologi. Der kan også inddrages viden og metoder fra andre fagdiscipliner, men disse udgør fagets kerne.

Samfundsfags fokus er forholdet mellem individ og samfund, og der er overordnet fire typer af viden, der indgår i undervisningen: 1) Erfarings- eller livsverdensviden, der er den viden og de erfaringer eleverne gør sig som del af et samfund, 2) viden om aktuelle og faktuelle forhold, der er formidlet gennem forskellige medier, 3) viden om faglige undersøgelsesmetoder og 4) viden og begreber (fagsprog) fra fagets discipliner: politik, økonomi og sociologi. Disse fire kan indgå med forskellig vægt, men det er et mål at kunne kombinere elevernes erfaringer med viden om væsentlige og aktuelle problemstillinger, der bearbejdes med faglige metoder og begreber.

Fagets indhold og arbejdsformer kan beskrives med fem karakteristika.

Faglig undersøgelse: Den faglige undersøgelse dækker en række af arbejdsformer fra enkle undersøgelser af faktuelle forhold til større problemorienterede projekter. Undersøgende aktiviteter vil ofte afveksles med aktiviteter, hvor der er fokus på tilegnelse af faglig viden.

Tilegnelse af faglige begreber og viden: Når der arbejdes med at forstå og anvende faglige begreber og/eller tilegnelse af faktuel viden.

Holdningsdannelse: Kan ske i aktiviteter, hvor der er fokus på dette, fx at eleverne udtrykker holdninger i debatter og rollespil. Det kan også ske, når eleverne udvikler sine holdninger på baggrund af en faglig indsigt.

Udtryk og handlemuligheder: Kan være i form af faglig kommunikation og dialog i klassen (f.eks. præsentationer, debatoplæg, multimodale produktioner) og i udadrettede aktiviteter (f.eks. henvendelser til offentligheden eller andre aktører).

Mangfoldighed og fællesskab: Eleverne udvikler deres viden og værdigrundlag i et fællesskab, hvor der er plads til forskellighed og uenighed. At undervisningen stadig bærer præg af, at eleverne indgår i et mangfoldigt fællesskab, er en del af fagligheden.

Fagets indhold

Fagets indholdsområder

Faget samfundsfag består af tre indholdsområder, som tilsammen udgør fagets kernestof:

- Politik – magt, engagement og deltagelse
- Økonomi – fordeling, produktion og forbrug
- Sociale og kulturelle forhold.

Samfundsfag består af ét trinforløb: 8.-9. klassetrin.

Indholdsområdernes sigte og sammenhæng

Indholdsområdernes sigte er:

- **Politik – magt, engagement og deltagelse:** Sigtet med at beskæftige sig med politik i samfundsfag er at udvikle elevernes politiske dannelse, så de kan tage stilling og handle som deltagende medborgere. Politiske spørgsmål og konflikter behandles både på lokalt, nationalt og europæisk niveau med perspektiver til det globale.
- **Økonomi – fordeling, produktion og forbrug:** Økonomi i samfundsfag handler både om samfundsøkonomi og privatøkonomi og giver forståelse for sammenhængen mellem disse. Undervisningen giver eleverne baggrund for at kunne tage stilling til økonomiske spørgsmål, samt spørgsmål om f.eks. forholdet mellem bæredygtighed og økonomisk udvikling.
- **Sociale og kulturelle forhold:** Arbejdet med sociale og kulturelle forhold i samfundsfag fokuserer på tre områder, der har betydning for eleverne, og hvordan de agerer i samfundet: 'individ og socialisering', 'kultur, fællesskab og identitet' samt 'sociale forskelle'.

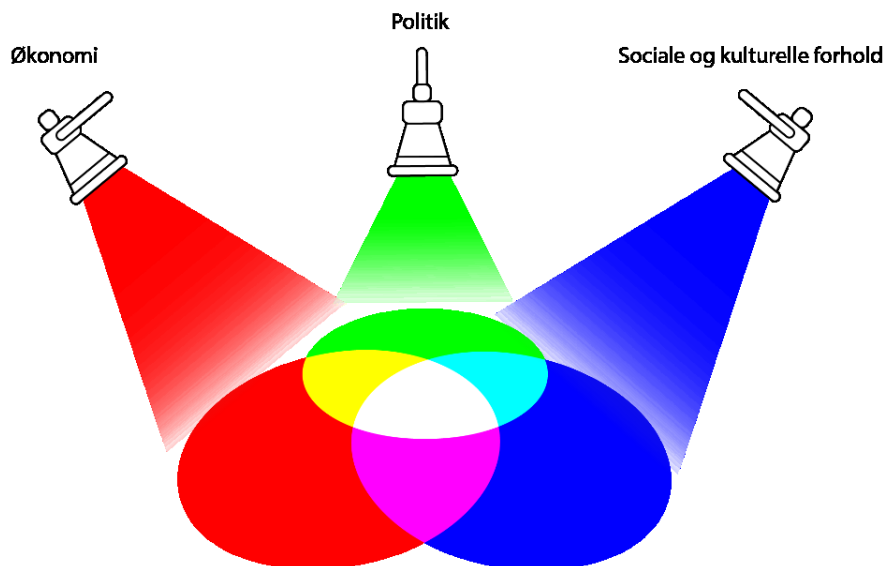
De tre indholdsområder afspejler de faglige discipliner, politik, økonomi og sociologi, idet de trækker på faglige begreber fra disse. De tre indholdsområder skal ses i sammenhæng. Indenfor alle områder arbejdes der med elevernes erfaringer, faglige metoder, faktuel viden, herunder om aktuelle og vedvarende problemstillinger og konflikter, og faglige begreber. De tre discipliner kan både ses som perspektiver på samfundsmæssige fænomener og problemstillinger og som områder, der kan iagttages i samfundet.

Indholdsområderne er i figur 1 illustreret som projektører, der kaster lys på et samfundsfænomen og dermed som forskellige perspektiver. Det kan være et tema som velfærd, der behandles både ud fra et politisk og et økonomisk perspektiv og i forhold til sociale og kulturelle forhold. I undervisningen må læreren vælge, hvilke perspektiver der skal prioriteres, og det kan også være en del af undervisningsdifferentieringen, at nogle elever bliver i stand til at anvende flere perspektiver, mens andre arbejder indenfor et perspektiv.

Det er centralt, at eleverne får en grundlæggende forståelse af aktuelle og vedvarende problemstillinger og deres lokale, nationale og globale sammenhænge. De skal have forståelse af områderne politik, økonomi samt sociale og kulturelle forhold, herunder demokrati og demokratiske principper og værdier. Indenfor alle områder skal der prioriteres

med henblik på at opnå såvel fordybelse som en tilstrækkelig bred viden. Ved valg af indhold skal der tages hensyn til, at det skal være befordrende for udviklingen af elevernes engagement og myndighed. Her kan det have betydning at tage udgangspunkt i elevernes interesser, og at de har indflydelse på valg af indhold og arbejdsformer i undervisningen.

Figur 1: Sammenhæng mellem indholdsområder i faget samfundsfag

Trinforløb: 8.-9. klassetrin

Indholdsområde: Politik – magt, engagement og deltagelse

Det foreløbige indhold i indholdsområdet er udfoldet nedenfor.

I undervisningen skal eleverne blive bekendt med, hvordan den politiske magt fordeles i samfundet, og hvordan man som borger bliver påvirket af politiske beslutninger, som man også selv kan være med til at påvirke. Demokrati, forskellige demokratiopfattelser og betydningen af rettigheder og pligter indgår, så eleverne kan danne deres egne holdninger og udtrykke dem med respekt for andres synspunkter. Forskellige politiske ideer og ideologier inddrages, så eleverne kan forstå og forholde sig til, hvordan andre borgere og politikere forholder sig til samfundsproblemer og samfundets udvikling. Da politik sker på mange planer, er det nødvendigt at inddrage det lokale, det nationale og det europæiske niveau, når der arbejdes med lovgivning. Det globale niveau har ikke samme direkte indvirkning på lovgivningen som EU, men er en ramme, som det er nødvendigt at forholde sig til som en del af forståelsen af politik. Forskellige aktører, herunder medier, interesseorganisationer og civilsamfundsgrupper, er også en del af den politiske proces og af de deltagelsesmuligheder, der er.

I undervisningen skal eleverne møde forskellige demokratiopfattelser og begreber som retsstat og menneskerettigheder. De skal arbejde med egne muligheder for at deltage i demokratiet, politiske partier, ideer og ideologier. Med udgangspunkt i aktuelle og vedvarende politiske problemstillinger, nationalt og internationalt, arbejdes der med politiske beslutningsprocesser, i Danmark og Europa, og forskellige aktørers roller, herunder mediers.

Mål

- Eleverne undersøger og redegør for aktuelle og væsentlige politiske problemstillinger, hvor de undersøger forskellige holdninger og deres baggrund. De kan udtrykke deres egen begrundede holdning til problemstillingen og komme med forslag til, hvordan de selv eller andre aktører kan handle.
- De kan redegøre for de væsentligste politiske institutioner og aktører i Danmark og EU og indgå i en samtale om deres roller og betydning.

Indholdsområde: Økonomi – fordeling, produktion og forbrug

Det foreløbige indhold i indholdsområdet er skitseret nedenfor.

Økonomi handler både om samfundsøkonomi og privatøkonomi. Samfundsøkonomi vedrører, hvordan varer og tjenesteydelser produceres og fordeles i samfundet, og hvordan økonomiske ressourcer fordeles. Det sker både igennem den offentlige sektor og det private marked. Økonomi i samfundsfag indeholder viden og begreber fra samfundsøkonomien, der kan give forståelse af, hvordan økonomien udvikler sig (vækst, konjunktur, krise), hvordan staten (det offentlige) kan påvirke den økonomiske udvikling og økonomisk fordeling gennem skattepolitik og offentlige ydelser. Velfærd og forskellige måder at organisere velfærdsstater, f.eks. forholdet mellem stat, marked og civilsamfund, er centrale spørgsmål for samfundsøkonomien. Det samme gælder forholdet mellem økonomisk udvikling og naturgrundlaget.

Privatøkonomi vedrører den enkelte borger som økonomisk aktør. Hvordan man indgår i et arbejdsmarked, og hvordan man agerer som forbruger. Privatøkonomien skal ses i sammenhæng med samfundsøkonomien og med sociale og kulturelle forhold.

I undervisningen arbejdes med samfundets økonomi, økonomisk politik, velfærd og fordeling i dansk kontekst og med internationalt perspektiv. Forholdet mellem markedsøkonomi, regulering og muligheder for en bæredygtig udvikling inddrages. Eleverne undersøger forbrug og forbrugerroller og privatøkonomi og dens sammenhæng til samfundsøkonomien. Arbejde og arbejdsmarkedet indgår.

Mål

- Eleverne kan undersøge aktuelle økonomiske problemstillinger og tage stilling til dem på et fagligt grundlag herunder velfærd, skat, fordeling og ulighed. De kan indgå i en faglig samtale om samfundsøkonomiske sammenhænge, herunder forholdet mellem økonomi, produktion og muligheder for bæredygtig udvikling.
- Eleverne har forståelse for deres egen privatøkonomi, forbrug og forbrugerroller, og hvordan den hænger sammen med samfundsøkonomien.

Indholdsområde: Sociale og kulturelle forhold

Det foreløbige indhold i indholdsområdet er skitseret nedenfor.

Sociale og kulturelle forhold fokuserer på tre områder: individ og socialisering, kultur, fællesskab og identitet samt sociale forskelle. Individ og socialisering handler om, hvordan det enkelte individ danner sin identitet i samspil med det omgivende samfund, som det møder i udviklingen fra barn til myndig voksen: familie, institutioner, jævnaldrende, medier m.v. Begreber fra sociologien kan være med til, at eleverne forstår deres egen identitetsudvikling bedre og bliver i stand til at forholde sig til andre menneskers baggrunde og værdier.

Kultur, fællesskab og identitet handler om, hvordan man som individ påvirkes af de fællesskaber man er en del af, og hvordan grupper definerer sig selv og adskiller sig fra andre. Forskellige kulturer og fællesskaber, deres opståen og dynamikker, kan forstås med forskellige kulturbegreber (f.eks. statisk og dynamisk kultur) samt begreber fra sociologien, herunder integration, marginalisering og stereotyper. Der kan arbejdes med muligheder og strategier for interkulturel kommunikation/interkulturel kompetence og forståelse.

Med begreber og data om sociale forskelle kan eleverne undersøge og få viden, om hvordan forskellige ressourcer og muligheder er fordelt i samfundet, og hvilken betydning det har for lighed og ulighed. Her arbejdes med forskellige muligheder for social mobilitet, hvilken betydning fattigdom har i et moderne samfund, og det kan undersøges, hvilke forskelle der kan have betydning for, hvem der har adgang til forskellige positioner i samfundet. Det kan fx være forskelle inden for parametre såsom køn, etnicitet og økonomisk baggrund.

I undervisningen arbejdes med at undersøge, hvordan identitet dannes, betydningen af socialiseringen samt forholdet mellem individ og gruppe. Sociale forskelle og ulighed, undersøges. Eleverne undersøger forholdet mellem kultur og samfund, herunder majoritet, minoritet og forhold som rettigheder og diskrimination.

Mål

- Eleverne undersøger og tager stilling til problemstillinger om sociale og kulturelle forhold på et fagligt grundlag. Herunder kan de redegøre for identitet- og socialiseringsprocesser og betydninger af sociale og kulturelle faktorer for individer og grupper.
- Eleverne udvikler forståelse for de sociale vilkårs betydning for sig selv, andre og samfundet som helhed og har viden om og erfaring med, hvordan man kan leve som ligeværdige borgere i et samfund præget af værdimæssig og kulturel mangfoldighed.

Undervisning og evaluering

Undervisning og evaluering er ikke udarbejdet i råudkastet, men vil indgå i næste udkast.

Undervisning i faget

Didaktiske overvejelser og principper

[...]

Tværgående emner og problemstillinger

[...]

Specialundervisning

[...]

Løbende evaluering i faget

[...]

Test og prøver i faget

[...]